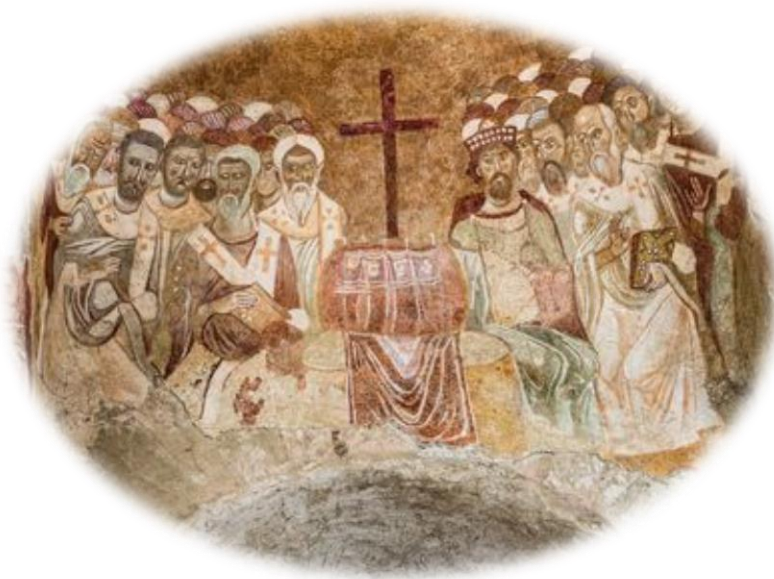

Ἡ σημασία καὶ ἐπικαιρότητα τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου

Διεθνές Συνέδριο τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ΕΚΠΑ γιὰ τὰ 1700 χρόνια
ἀπὸ τὴ σύγκληση τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου
Ἀθήνα 18-20 Νοεμβρίου 2025

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ἡ Α' Σύνοδος τῆς Νικαίας, Βασιλικὴ τοῦ Ἀγίου Νικολάου, Ἀττάλεια

Τρίτη 18 Νοεμβρίου 2025

**Ἐθνικὸ καὶ Καποδιστριακὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν
Κεντρικὸ Κτήριο, Πανεπιστημίου 30**

Τετάρτη 19 καὶ Πέμπτη 20 Νοεμβρίου 2025

**Θεολογικὴ Σχολή-Πανεπιστημιούπολη
Αἴθουσα Ὁπτικοακουστικῆς Διδασκαλίας**

Ἐπιστημονικὴ καὶ Ὁργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Συνεδρίου

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος Σαββάτος,
Καθηγητὴς τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ ΕΚΠΑ

Δημήτριος Μόσχος, Καθηγητὴς τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ ΕΚΠΑ

Ἀθανάσιος Γλάρος, Καθηγητὴς τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ
Θρησκευολογίας τοῦ ΕΚΠΑ

Νικόλαος Ξιώνης, Καθηγητὴς τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ ΕΚΠΑ

Ἑλένα Γιαννακοπούλου, Ἀναπληρώτρια Καθηγήτρια τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς
Θεολογίας καὶ Θρησκευολογίας τοῦ ΕΚΠΑ

Σταῦρος Γιαγκάζογλου, Ἀναπληρωτὴς Καθηγητὴς, Ἀντιπρόεδρος τοῦ Τμήματος
Θεολογίας τοῦ ΕΚΠΑ

Εὐστάθιος Λιανός-Λιάντης, Ἀναπληρωτὴς Καθηγητὴς τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς
Θεολογίας καὶ Θρησκευολογίας τοῦ ΕΚΠΑ

Α' Συνεδρία

Τρίτη 18 Νοεμβρίου 2025,
Τελετή έναρξης του συνεδρίου
Χαιρετισμοί- Εισαγωγική Όμιλία
Μεγάλη Αίθουσα του Πανεπιστημίου Αθηνών
Κεντρικό Κτήριο, Πανεπιστημίου 30

Χαιρετισμοί

18.00-18.30 Ο Πρύτανης του Έθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Γεράσιμος Σιάσος

Μήνυμα της Αυτού Θειότητας Παναγιώτητος, Αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης και Οικουμενικού Πατριάρχου Κ.κ. Βαρθολομαίου

Μήνυμα του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής, κ.κ. Θεοδώρου

Μήνυμα του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ιεροσολύμων, κ.κ. Θεοφίλου

Χαιρετισμός του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος, κ.κ. Ιερωνύμου

Χαιρετισμός του Κοσμήτορα της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ, κ. Έμμανουήλ Καραγεωργούδη.

18.30-19.00 Μητροπολίτης Φιλαδελφείας, υπέρτιμος και έξαρχος Λυδίας και Πρόεδρος Βενετίας, κ. Μελίτων (Καρᾶς),

Η Α' Οικουμενική Σύνοδος: Έδραϊώμα της πίστεως, έκφρασις της συνοδικότητος, διαχρονική μαρτυρία ένότητος.

19:00-19:30 Ύμνους της έορτής των άγιων Πατέρων της Α' Οικουμενικής Συνόδου ψάλλει ό Βυζαντινός Χορός ΤΡΟΠΙΟΣ με χοράρχη τόν Κωνσταντίνο Αθ. Άγγελίδη, Πρωτοψάλτη και Διδάσκαλο της Ψαλτικής Τέχνης.

1. «Τῇ ὑπερμάχῳ» Ἦχος πλ. δ'. Εἴσοδος τοῦ χοροῦ.

2. «Ὑπερδεδοξασμένος εἶ, Χριστέ, ὁ Θεός ἡμῶν», Ἀπολυτίκιό άγ. Πατέρων σέ σύντομο καί άργό εἰρμολογικό μέλος, ἦχος πλ. δ' τρίφωνος.

3. «Ἐκ γαστρος ἐτέχθης πρὸ έωσφόρου.» «Τίς σου τόν χιτῶνα, Σῶτερ, διεἶλεν», Προσόμοια τῶν άγ. Πατέρων, ἦχος πλ. β' τετράφωνος.

4. Ἡ α' καὶ ἡ γ' ὥδῃ ἀπὸ τὸν κανόνα τῶν ἀγ. Πατέρων, ἤχος πλ. β', τετράφωνος.
5. «Τῶν ἀγίων Πατέρων ὁ χορός», Δοξαστικὸν εἰς τοὺς αἶνους τῶν ἀγ. Πατέρων. Μέλος ἱερομονάχου Θεοφάνους Βατοπαιδινοῦ, ἤχος πλ. δ'.
6. Κράτημα. Μέλος Γεωργίου τοῦ Κρητός (περιοδ. 1790 - 1815), ἤχος α'.

Β' Συνεδρία

Τετάρτη 19 Νοεμβρίου 2025

Θεολογικὴ Σχολή

Αἴθουσα Ὀπτικοακουστικῆς Διδασκαλίας

9:00-11:00 Ἡ θεολογικὴ διερεύνηση τοῦ ἔργου τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου

Πρόεδρος-Συντονιστής: Νικόλαος Ξεξάκης, Ὁμότιμος Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ΕΚΠΑ, Ἀρχων Ὀφφικίαλος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου

09:00-09:20 Prof. Dr. Thomas Graumann, Καθηγητὴς Ἀρχαίας Χριστιανικῆς Ἱστορίας καὶ Πατερικῆς Θεολογίας, Διευθυντὴς Σπουδῶν Θεολογίας, Homerton College, Πανεπιστήμιο του Cambridge (ἐξ αποστάσεως),
Theological Discussions at Nicaea and the «Grammar» of the creed.

09:20-09:40 Χαράλαμπος Ἀτματζίδης, Ὁμότιμος Καθηγητὴς τοῦ Τμήματος Θεολογίας ΑΠΘ,
Τὸ βιβλικὸ ὑπόβαθρο τῶν ἀποφάσεων τῆς Α' ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Χριστιανικοῦ Πάσχα.

09:40-10:00 Ἀθανάσιος Γλᾶρος, Καθηγητὴς τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ Θρησκευσιολογίας τοῦ ΕΚΠΑ,
Ἡ ἀπολογητικὴ τοῦ Ἀρείου βάσει τῶν ἐπιστολῶν τοῦ πρὸς τὸν ὁμόφρονα Εὐσέβιο Νικομηδείας, τὸν ὀρθόδοξο Ἀλέξανδρο Ἀλεξανδρείας καὶ τὸν Αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνο. Κριτικὴ θεολογικὴ θεώρηση.

10:00-10:20 Νικόλαος Ξιώνης, Καθηγητὴς τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ ΕΚΠΑ,
Ἐλευθερία καὶ ἀναγκαιότητα στὸν Θεὸ κατὰ τὴν διδασκαλίαν του Μεγ. Ἀθανασίου.

10:20-10:40 Πρωτοπρεσβύτερος Χρήστος Φιλιώτης, Αναπληρωτής Καθηγητής, του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας καὶ Χριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ τοῦ ΑΠΘ,
Ἡ ὑπεράσπιση τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀπὸ τὸν ἅγιο Ἰλάριο Πικταβίου.

10:40-11:00 Γεώργιος Σταυρόπουλος-Γιουσπάσογλου, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Θεολογίας τοῦ ΕΚΠΑ,
Ἡ ἔννοια τῆς ἰσότητος (aequalitas) στὴν τριαδολογικὴ σκέψη τοῦ Ἰλαρίου Πικταβίου.

11:00-11:30 Συζήτηση

11:30-12:00 Διάλειμμα

Γ' Συνεδρία

12:00-14:00 Ἐκκλησιολογία, οἰκουμενικότητα καὶ συνοδικότητα

Πρόεδρος-Συντονιστής: Κωνσταντῖνος Λιάκουρας, Ὁμότιμος Καθηγητής Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ΕΚΠΑ.

12:00-12:20 Ἰωάννης Παναγιωτόπουλος, Καθηγητής καὶ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ ΕΚΠΑ,
Τὸ Κωνσταντίνειο ὄραμα τῆς οἰκουμένης καὶ ὁ οἰκουμενικὸς χαρακτῆρας τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου (325 μ.Χ.).

12:20-12:40 Ἀρχιμανδρίτης π. Ἀμφιλόχιος Μήλτος, Δρ. Θεολογίας, Κληρικὸς Ἱερεὺς Μητροπόλεως Δημητριάδος, Ἐπιστημονικὸς Συνεργάτης Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου,
Ἡ συνοδικότητα ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἐκκλησιολογίας τῶν κανόνων τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

12:40-13:00 Μητροπολίτης Πισιδίας κ. Ἰώβ (Getcha), Συμπρόεδρος τῆς Μικτῆς Διεθνoῦς Ἐπιτροπῆς Θεολογικοῦ Διαλόγου μεταξὺ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Πίστης καὶ Τάξης τοῦ Παγκόσμιου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν,
Ἐκκλησιολογικὲς καὶ οἰκουμενικὲς διαστάσεις τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

13:00-13:20 Δημήτριος Μόσχος, Καθηγητής τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ ΕΚΠΑ,
Ἡ πρόσληψη τοῦ Συμβόλου τῆς Νικαίας ὡς μηχανισμός ἐνότητας τοῦ τοπικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος ἕως τὸν 7ο αἰῶνα

13:20-13:40 Έλενα Γιαννακοπούλου, Καθηγήτρια του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας του ΕΚΠΑ,
Η τελική διαμόρφωση του ένιαίου κειμένου του Συμβόλου Νικαίας-Κωνσταντινουπόλεως στην Ζ' Οικουμενική Σύνοδο.

13:40-14:00 Νίκος Κουρεμένος, Έρευνητικός έταῖρος στην Ακαδημία Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου,
Η πρόσληψη τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀπὸ τίς Αρχαῖες Ανατολικές Ἐκκλησίες.

14:00-14:20 Πρωτοπρεσβύτερος Βασίλειος Γεωργόπουλος, Αναπληρωτῆς Καθηγητῆς τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ Χριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ τοῦ ΑΠΘ,
Οἱ Λουθηρανοὶ καὶ ἡ Α' Οἰκουμενικὴ σύνοδος.

14:20-14:50 Συζήτηση

Δ' Συνεδρία

17:00-19:00 Στρογγυλὴ Τράπεζα:
Ἡ συνοδικότητα μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσης
Ἡ λειτουργία τῆς συνοδικότητας σήμερα

Πρόεδρος-Συντονιστής: Μητροπολίτης Μεσσηνίας Χρυσόστομος (Σαββάτος), Καθηγητῆς τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ ΕΚΠΑ.

17:00-17:20 Σεβασμιώτατος Ἰωάννης Σπιτέρης, πρώην Αρχιεπίσκοπος Κερκύρας, Ζακύνθου, Κεφαλληνίας,

17:20-17:40 π. Ναρέκ Σαχινιάν, ἐφημέριος Ι. Ν. Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, Μητρόπολη Ὁρθοδόξων Ἀρμενίων Ἑλλάδος, Λεβὼν Οὐνανιάν, Διάκονος Ι. Ν. Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, Μητρόπολη Ὁρθοδόξων Ἀρμενίων Ἑλλάδος,

17:40-18:00 Kyle McCracken, Καθηγητής Συστηματικής Θεολογίας καὶ Χριστιανικῆς Ἠθικῆς στὸ Ἑλληνικὸ Βιβλικὸ Κολλέγιο, Διευθυντῆς τοῦ Διεθνoῦς Προγράμματος ISP.

Ε' Συνεδρία

Πέμπτη 20 Νοεμβρίου 2025

Θεολογικὴ Σχολή

**Αἴθουσα Ὀπτικοακουστικῶν-Τμήμα Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ
Θρησκευολογίας, ΕΚΠΑ**

9:00-11:00 Ἡ ἐπικαιρότητα τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου

Πρόεδρος-Συντονιστής: Απόστολος Νικολαΐδης, Ὁμότιμος Καθηγητῆς τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ Θρησκευολογίας τοῦ ΕΚΠΑ.

9:00-9:20 Μαρίνα Κολοβοπούλου, Καθηγήτρια τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ ΕΚΠΑ,
Ὁ ὅρος «ὁμοούσιος» σὲ καιροὺς μετα-αληθείας: Ἡ νικαικὴ Ὁρθοδοξία ὡς ἀπάντηση στὶς ἀφηγήσεις τοῦ μεταμοντέρνου πλουραλισμοῦ.

9:20-9:40 Μητροπολίτης Περιστερίου, Γρηγόριος (Παπαθωμᾶς), Καθηγητῆς τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ ΕΚΠΑ,
Ἡ καταστρατήγηση τῶν Ἱερῶν Κανόνων ἐν τῇ ἰσχύι τους.

9:40-10:00 Κωνσταντῖνος Κορναράκης, Καθηγητῆς τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ ΕΚΠΑ,
Ἡ θεολογία τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὡς ὑπόμνημα ἀνθρωπολογίας στὴν ἐποχὴ τῆς ὕστερης νεωτερικότητας.

10:00-10:20 Φώτιος Ἀποστολός, Ἐπίκουρος Καθηγητῆς τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ ΕΚΠΑ,
Ἡ Α' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος καὶ ὁ καθορισμὸς του Πάσχα: Απόφαση ἐνότητας καὶ λειτουργικὴ ἐμπειρία μέχρι τὸν 21ο αἰῶνα.

10:20-10:40 Βασιλικὴ Σταθοκώστα, Καθηγήτρια τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ ΕΚΠΑ,
Οἱ Οἰκουμενικὲς Σύνοδοι στὸν Οἰκουμενικὸ Διάλογο: Κοινὴ Παράδοση, Κοινὴ Κατανόηση, Καθολικὴ Αποδοχή;

10:40-11:00 Σταῦρος Γιαγκάζογλου, Ἀναπληρωτῆς Καθηγητῆς τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ ΕΚΠΑ,
Τὸ μήνυμα τῆς Νικαίας γιὰ τὸν σύγχρονο κόσμον καὶ πολιτισμό.

11:00-11:30 Συζήτηση

11:30-12:00 Διάλειμμα

ΣΤ' Συνεδρία

12:00-14:00 Στρογγυλή Τράπεζα: Οικουμενικότητα και Παγκοσμιοποίηση

Πρόεδρος-Συντονιστής : Ευστάθιος Λιανός-Λιάντης, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευσιολογίας του ΕΚΠΑ.

12:00-12:20 Εὐάγγελος Βενιζέλος, πρώην Αντιπρόεδρος τῆς Κυβέρνησης καὶ Ὑπουργός Ἐξωτερικῶν, Ὁμότιμος Καθηγητής Συνταγματικοῦ Δικαίου τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ ΑΠΘ.

12:20-12:40 Μάξιμος Χαρακόπουλος, Δημοσιογράφος, Συγγραφέας, Βουλευτής Λάρισας.

12:40-13:00 Κυριακὸς Θ. Νικολάου - Πατραγᾶς, Καθηγητής τοῦ Τμήματος Διοίκησης Ἐπιχειρήσεων καὶ Ὄργανισμῶν τοῦ ΕΚΠΑ.

13:00-13:30 Συζήτηση

13:30-14:00 Συμπεράσματα Συνεδρίου: Μητροπολίτης Μεσσηνίας Χρυσόστομος (Σαββάτος), Καθηγητής τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ ΕΚΠΑ